

3. Στο μέρος II του ερωτήματος 20 θα αναγράφεται κάθε άλλη σημαντική νοσολογική κατάσταση που συντέλεσε στο θάνατο αλλά δε σχετιζόταν άμεσα με το νόσημα ή την κατάσταση που την προκάλεσε. Δεν θα πρέπει να αναγράφεται εδώ σε καμία περίπτωση η υποκείμενη αιτία θανάτου.

4. Αποφυγή αναγραφής των μηχανισμών ή τρόπων θανάτου ως αιτίες θανάτου (π.χ. καρδιακή ανακοπή, αναπνευστική ανεπάρκεια, ηλεκτρομηχανικός διαχωρισμός, ασφυξία κτλ), καθώς δεν παρέχουν χρήσιμη επιδημιολογική πληροφορία.

5. Όπου δηλώνεται ως αιτία θανάτου η ανεπάρκεια κάποιου ζωτικού οργάνου (π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, ηπατική ανεπάρκεια, νεφρική ανεπάρκεια), θα πρέπει να αναγράφονται επίσης, στις επόμενες γραμμές και οι αιτίες που την προκάλεσαν.

6. Η αναφορά του χρονικού διαστήματος μεταξύ της έναρξης της κάθε νοσηρής κατάστασης και του θανάτου δεν θα πρέπει να παραλείπεται (π.χ. λεπτά, ώρες, μέρες, μήνες, έτη, δεκαετίες). Όταν δεν είναι γνωστό με ακρίβεια, θα πρέπει να δηλώνεται κατά προσέγγιση.

7. Στους θανάτους από νεοπλάσματα είναι αναγκαίο να διευκρινίζεται εάν πρόκειται για νεοπλάσματα κακοήθη, καλοήθη ή με αβέβαιη / άγνωστη συμπεριφορά. Επιπλέον είναι απαραίτητο να δηλώνονται η πρωτοπαθής εστία, εφόσον είναι γνωστή καθώς και οι μεταστάσεις. Στην περίπτωση που η πρωτοπαθής εστία δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί, θα πρέπει να αναφέρεται ως άγνωστη. Στη λευχαιμία θα πρέπει να προσδιορίζεται αν πρόκειται για «οξεία», «υποξεία» ή «χρόνια» και να καθορίζεται παράλληλα ο κυτταρικός τύπος. Είναι σημαντικό να αποφεύγονται γενικοί όροι όπως «όγκος», «μάζα», «νεόπλασμα» κ.τλ.

8. Οι περιπτώσεις συγγενών ανωμαλιών, δυσπλασιών και χρωμοσωμικών ανωμαλιών είναι χρήσιμο να δηλώνονται, ώστε να είναι ξεκάθαρο αν μια νοσηρή κατάσταση υπήρχε από τη γέννηση.

9. Όταν ο θάνατος συμβαίνει κατά την κυοφορία, τον τοκετό ή τη λοχεία θα πρέπει αυτό να αναφέρεται.

10. Σε θανάτους ηλικιωμένων ατόμων, παρόλο που συχνά είναι δύσκολο να προκριθεί με σαφήνεια η αιτία θανάτου όταν συνυπάρχουν πολλές ασθένειες, θα πρέπει να επιλέγεται από τον ιατρό (κατά την επιστημονική του κρίση), η ακολουθία εκείνη που περιγράφει όσο το δυνατόν καλύτερα τη διαδικασία που επέφερε το θάνατο. Οι όροι «γήρας», «γηρατειά», «καταβολή», «καχεξία» δεν παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση.

11. Οι βίαιοι θάνατοι τυγχάνουν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και θα πρέπει να επισημανθεί ότι, ακόμα και σε περιπτώσεις που κάποιος αποβιώσει λόγω των συνεπειών ενός τραυματισμού μετά από ικανό χρονικό διάστημα, είναι απαραίτητο να δηλώνεται, εκτός από τη φύση του τραύματος (π.χ. κάκωση, κάταγμα, δηλητηρίαση, ασφυξία κτλ) και η εξωτερική αιτία (π.χ. τροχαίο δυστύχημα, εργατικό ατύχημα, πτώση από ύψος, ανθρωποκτονία ή αυτοκτονία, εφόσον είναι δυνατόν να αναφερθούν με βεβαιότητα), καθώς αυτή αποτελεί το αποκλειστικό αντικείμενο ενδιαφέροντος σε αυτές τις περιπτώσεις. Επιπρόσθετα είναι χρήσιμη η παροχή λεπτομερειών για τον τρόπο που προκλήθηκε ο θάνατος (π.χ. τυχαίος πνιγμός στη θάλασσα, πυρκαγιά σε σπίτι, καταπλάκωση από